

Posudek bakalářské práce

Terezie Vohralíková, Poutní místo Kostelní Vydří: od baroka po současnost.
Ústav historických věd FF Univerzity Pardubice, 2012

Předložená práce je věnována vzniku a historii Kostelního Vydří, jednomu z mariánských poutních míst jihozápadní Moravy. Text má účelně rozvrženou strukturu: v prvních kapitolách práce se Terezie Vohralíková věnuje přírodní a kulturně-historické charakteristice a osídlení oblasti Dačicka a ve stručném nástinu sleduje proměnu tamní náboženské situace v pobělohorském období. V dalších částech práce autorka pojednává o historii a spiritualitě karmelitánského řádu a rekapituluje jeho působení v Českých zemích od dob vrcholného středověku až po období 17.-18. století. Všimá si přitom význačných představitelk ženského Karmelu (zvl. mystičky Marie Elekty), legendické tradice „svatosti“, s nimi spjaté, i utváření specifické karmelitánské ikonografie, koncentrované v ikoně 'La Bruna', deskové malbě středověkého původu a italské provenience, a v jejích četných mladších malířských multiplikacích (vedle vyderského exempláře např. raně barokní milostný obraz v pražském kostele sv. Havla). Obsáhlé místo je v práci dále vyhrazeno vylíčení založení a dějin poutního místa v Kostelním Vydří, jeho tradovaného zázračného původu, stavebním dějinám mladší vyderské poutní kaple z 18. století a historickým osobnostem, kteří se o rozvoj a propagaci poutní tradice místa zasloužili.

Závěrečná třetina práce je věnována analýze autentického barokního pramene, totiž vyderské Knihy zázraků, obsahující záznamy o více než stovce zázračných uzdravení a milostí, způsobených v rozmezí let 1732-1816 z přičinění vyderské P. Marie Karmelské. Vedle otázky autorství záznamů a okolností jejich pořízení Terezie Vohralíková s pečlivou systematičností diskutuje jednotlivé druhy zázraků (především uzdravení z nemoci nebo zachránění v neštěstí na přímluvu vyderské Madony), jejich tematickou různorodost, četnost a další aspekty. Zajímavý je také sociálně antropologický akcent autorčina výkladu, který zaznívá zejména v kapitolkách o sociální skladbě prosebníků a geografickém původu poutníků (nedílnou součástí práce jsou přehledně zpracované grafy a tabulky, vnořené částečně do hlavního textu či shromážděné v obrazové příloze). Před závěrečným shrnutím práce autorka v několika kratších kapitolkách výstižně pojednala pobarokní historii vyderského poutního místa od josefínské éry, přes dobu totality až do současnosti.

Několik málo překlepů a prohřešků proti platnému pravopisnému úzu (s. 19, řádek 3; s. 60, řádek 4 aj.), které se v práci vyskytují, lze pokládat za nepodstatnou vadu jinak stylisticky a jazykově pěkné práce.

Kapitoly, věnované rozboru vyderské Knihy zázraků, představují informačně bohatý a metodicky vyzrálé strukturovaný příspěvek k badatelsky dosud jen málo vytěžené problematice pozdně barokní zbožnosti a nesporně si zasluhují brzké publikování.

Práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji její hodnocení známkou: **výborně**.

V Pardubicích 30. června 2012

Mgr. Pavel Panoch, Ph.D.